

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

København, den 15. januar 2016

Vedr.: Høringssvar om forslag til lov om fremtidsfuldmagter

Alzheimerforeningen takker for muligheden for at afgive høringssvar til det genfremsatte lovforslag med en række tilpasninger om lov om fremtidsfuldmagter.

Mulighed for på et tidligt tidspunkt i et demensforløb at kunne give fuldmagt til en anden person, når demenssygdommen er så fremskreden, at demenspatienten ikke længere selv er i stand til at varetage egne interesser, er for mange en afgørende forudsætning for en rettidig forberedelse og tilrettelæggelse af hverdagen efter demensdiagnosen.

Alzheimerforeningen hilser derfor genfremsættelsen af lovforslaget velkommen og kan tilslutte sig lovforslagets formål og intentioner, herunder især lovforslagets ønske om at finde et enkelt og privatretligt alternativ til værgemål. Alzheimerforeningen bemærker samtidig med tilfredshed, at der i lovforslaget lægges op til, at fremtidsfuldmagter både gælder økonomiske og personlige forhold.

Alzheimerforeningen er enig med ministeriet i, at fremtidsfuldmagten bør sættes i kraft af en offentlig myndighed og kan tilslutte sig, at Statsforvaltningen pålægges denne opgave. Men Alzheimerforeningen frygter - med baggrund i erfaringen fra de alt for lange ventetider, der i dag er i Statsforvaltningens sagsbehandling af værgemålssager - at der også vil kunne forekomme for lange sagsbehandlingstider i forbindelse med godkendelse af ikrafttræden af fremtidsfuldmagter.

- **Alzheimerforeningen skal derfor foreslå, at Statsforvaltningen pålægges en svarfrist på 14 dage for ikke komplicerede sager om ikrafttræden af fremtidsfuldmagter.**

Efter Alzheimerforeningens opfattelse skal der samtidig være en passende balance mellem på den ene side beskyttelse af fuldmagtsgiveren imod misbrug og på den anden side, at en fremtidsfuldmagtsordning, der er baseret på frivillighed og tilvalg fra fuldmagtsgiverens side, skal være et enkelt og privatretligt alternativ til værgemål.

Alzheimerforeningen finder derfor, at tilpasningen i det genfremsatte lovforslags §3 vedr. notar kan være en unødvendig og begrænsende faktor for udbredelse og anvendelse af fremtidsfuldmagter. Den foreslåede tilpasning vil medføre unødige ekstraudgifter for borgere, der ønsker at oprette en fremtidsfuldmagt, og dermed risikerer at modvirke lovforslagets intentioner om at styrke retten til fremtidig selvbestemmelse på trods af sygdom eller andet tab af mental kapacitet.

Alzheimerforeningen skal i den forbindelse henvise til, at den foreslåede digitale oprettelsesordning, som i øvrigt også er valgt ved livstestamenter, har den fordel, at den indebærer underskrift med digital signatur og dermed en kontrol af, om det er fuldmagtsgiver, der opretter fuldmagten. Denne kontrol svarer til den kontrol, der i foretages i en lang andre tilfælde f.eks. ved oplysninger og indberetninger til SKAT eller afgivelse af erklæringer ved modtagelse af visse offentlige ydelser, ved bankforretninger og meget andet.

Alzheimerforeningen skal samtidig henvise til, at lovforslagets bestemmelser vedr. fremtidsfuldmagtens ikraftsættelse dels indbefatter, at anmodning om ikraftsættelse vedlægges en lægeerklæring om fuldmagtsgivers tilstand, dels medfører at pårørende underrettes og gives adgang til indsigelser, samt at Statsforvaltningen ydermere gives mulighed for at tage beslutning om ikke at sætte fremtidsfuldmagten i kraft såfremt grundlaget herfor på baggrund af de foreliggende oplysninger findes betænkelig.

Som det bl.a. fremgår af Justitsministeriets kommenterede oversigt over høringssvar af 10. december 2014 vedr. det tidligere fremsatte lovforslag kan indikationer på, at fuldmagtsgiveren på oprettelsestidspunktet må antages ikke at have været i stand til at handle fornuftsmæssigt, danne grundlag for, at Statsforvaltningen afslår at sætte en fremtidsfuldmagt i kraft. Den lægeerklæring, der som altovervejende udgangspunkt indgår i Statsforvaltningens afgørelsesgrundlag, vil bl.a. indeholde oplysninger om det forudgående sygdomsforløb med henblik på, at Statsforvaltningen får mulighed for at vurdere, om fuldmagtsgiveren var habil på oprettelsestidspunktet.

Lovforslagets bestemmelser om ikraftsættelse indeholder således flere af hinanden uafhængige instansers vurdering af fuldmagtsgivers og fremtidsfuldmægtiges forhold samt Statsforvaltningens bemyndigelse til ikke at sætte fremtidsfuldmagten i kraft. Den omstændighed, at der ikke ved en digital oprettelsesordning er den samme offentlige kontrol som ved notaroprettelse, opvejes derfor efter Alzheimerforeningens opfattelse af Statsforvaltningens prøvelse på ikraftsættelsestidspunktet.

- **Det bør derfor overvejes om indførelse af lovpligtig vedkendelse for en notar skal udgå af lovforslaget, idet hensyn til fuldmagtsgivers retssikkerhed allerede er sikret via bestemmelserne i §3 om den digitale løsning samt lovforslagets kapitel 2 vedr. ikraftsættelse.**

Alzheimerforeningen ser frem til den videre behandling af lovforslaget og deltager gerne i en yderligere dialog herom.

Har ministeriet spørgsmål eller kommentarer til ovenstående bemærkninger står vi naturligvis til rådighed herfor.

Med venlig hilsen

Birgitte Vølund
Landsformand
Alzheimerforeningen

Nis Peter Nissen
Direktør
Alzheimerforeningen

Familieadvokater

Danske
ArveretsAdvokater

Danske
BOLIGadvokater

**DANSKE
ADVOKATER**

Justitsministeriet
Att.: Helene Bendtsen
Slotholmsgade 10
1216 København K.

E-mail: jm@jm.dk og hbe@jm.dk

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Dok.nr. D-2016-000833

Dato: 15. januar 2016

Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om fremtidsfuldmagter

Justitsministeriet har den 18. december 2015 (j.nr. 2015-7720-0028) sendt høring over udkast til forslag til lov om fremtidsfuldmagter med anmodning om eventuelle bemærkninger senest den 15. januar 2016.

Et lovforslag om fremtidsfuldmagter har tidligere været behandlet i Folketinget i Folketings-samlingen 2014/15, men er sendt i høring i en revideret version i forhold til lovforslag nr. L 93 af 10. december 2014.

I et høringssvar af 26. november 2014 anførte Danske Familieadvokater, Danske Arveretsadvokater, Danske BOLIGadvokater og Danske Advokater nogle bemærkninger særligt med hensyn til spørgsmålet om formkrav ved oprettelse af fremtidsfuldmagter. Organisationerne pegede i den forbindelse på, at en række hensyn taler for en notarfunktion i relation til fremtidsfuldmagter.

Det lovudkast, der nu er sendt i høring, er revideret netop på det punkt, så en fremtidsfuldmagt ikke kan oprettes af fuldmagtsgiver alene, men fuldmagtsgiver skal nu også bekræfte den over for en notar. På den måde får man større sikkerhed for, at fuldmagtsgiveren har evne til at oprette fuldmagten, og man garderer sig bedre mod, at vedkommende eksempelvis bliver presset af en anden til at oprette fuldmagten.

Det fremgår således af lovudkastets § 3, stk. 1, at en fremtidsfuldmagt for at være gyldig skal oprettes skriftligt i Fremtidsfuldmagtsregisteret ved anvendelse af den digitale løsning, som stilles til rådighed herfor, og vedkendes af en notar.

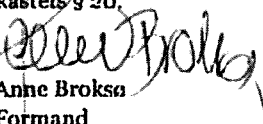
Justitsministeren fastsætter nærmere regler om Fremtidsfuldmagtsregisteret, herunder om, hvem der har adgang til registeret, og om oprettelse og registrering af fremtidsfuldmagter, herunder hvordan oprettelsen nærmere foretages. Ministeren fastsætter endvidere nærmere

regler om notarens virksomhed og om, hvordan vedkendelse af fremtidsfuldmagter for notaren nærmere foretages, jf. lovudkastets § 3, stk. 4.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til den foreslåede bestemmelse i § 3, at notarens påtegning ligeledes vil skulle afgives digitalt på det foreliggende digitale dokument.

Danske Familieadvokater, Danske Arveretsadvokater, Danske BOLIGadvokater og Danske Advokater ser positivt på de nu foreslåede bestemmelser om oprettelse af fremtidsfuldmagter, som efter organisationernes opfattelse på en hensigtsmæssig måde vil kunne sikre, at der tages afgørende hensyn til sikkerheden i forbindelse med oprettelsen, herunder med henblik på både at kunne både bekræfte, at fuldmagtsgiver på tidspunktet for oprettelsen var i stand til at handle fornuftsmæssigt, og at sikre, at vedkommende ikke i forbindelse med oprettelsen er udsat for utilbørlig påvirkning.

Der henvises i øvrigt til høringssvaret af 26. november 2014, herunder med hensyn til lovudkastets § 20.

Anne Broksø
Formand
Danske Familieadvokater

Birgit Jordan
Formand
Danske Arveretsadvokater

Jan Schott-Petersen
Formand
Danske BOLIGadvokater

Helle Hübertz
Vicedirektør
Danske Advokater

Justitsministeriet
Civilafdelingen

Att.: Helen Bendtsen

DANSKE
REGIONER

14-01-2016

Sag nr. 14/3065

Dokumentnr. 3301/16

Jane Brodthagen

Tel. 29170904

E-mail: jnb@regioner.dk

Svar på høring over fremtidsfuldmagter

Danske Regioner har modtaget forslag til lov om fremtidsfuldmagter, som med en række tilpasninger svarer til tidligere sendt forslag om fremtidsfuldmagter i 2014.

Formålet med lovforslaget er at styrke retten til selvbestemmelse og gøre det muligt under betryggende former at påvirke eget liv og fremtidige forhold på trods af sygdom eller andet tab af mental kapacitet. Ligeledes kan ordningen være en sikkerhed for personer, der ikke aktuelt er syge, men som ønsker at sikre sig i tilfælde af, at de pågældende på et tidspunkt – varigt eller forbigående – bliver ude af stand til at varetage deres interesser, f.eks. som følge af en ulykke. Det sikrer, at personer – mens den fulde evne til at handle fornuftsmæssigt er i behold – kan udnytte selvbestemmelsesretten over eget liv til at vælge en specifik fremtidig repræsentant.

Afgrænsning af målgruppe

Det er således positivt, at man i det nye fremsatte lovforslag har indarbejdet fremtidsfuldmagter i sundhedslovens §§ 18 og 19. Imidlertid fremgår det, at man ikke vil kunne benytte sig af en fremtidsfuldmagt i forhold til Sundhedslovens særbestemmelser - §§ 23 – 26. Det får den betydning, at man som patient kan lave en fuldmagt om fremtidig behandling, herunder f.eks. behandling af kræft med kemo, som kan benyttes, hvis man kommer i en §§ 18 eller 19 tilstand, men fremtidsfuldmagten kan ikke vedrøre sultestrejke, behandling med blod eller behandling, der alene udskyder døden. Idet man er gået bort fra en paternalistisk tilgang til behandling af patienterne, giver det ikke mening, at der vedrørende disse særlige bestemmelser ikke er samme ret til at råde over beslutningen, som der er for øvrige helbredsforhold. Det synes derfor ikke at være hensigtsmæssigt, at den patient, der henholdsvis måtte ønske at sultestrejke, at afvise behandling med blod eller

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

livsforlængende behandling, ikke på det aktuelle tidspunkt kan få mulighed for at oprette en fremtidsfuldmagt for dette forhold.

Side 2

Sundhedslovens § 22 bliver i øvrigt lovteknisk noget knudret, idet den fremtidigt vil lyde: "For bestemmelserne i dette kapitel finder §§ 15 og 16 om informeret samtykke, § 17 om mindreårige, § 20 om patientens inddragelse og § 21 om sundhedspersonens ansvar tilsvarende anvendelse. §§ 18 og 19 finder ikke anvendelse for bestemmelserne i dette kapitel. § 17 om mindreårige finder ikke anvendelse for § 26 om livstestamenter." Man kunne i stedet nøjes med en bestemmelse, der lyder: "For bestemmelserne i dette kapitel finder §§ 18 og 19 ikke anvendelse. § 17 om mindreårige finder endvidere ikke anvendelse for § 26 om livstestamenter."

Ved akut sygdom

Det fremgår af lovforslaget, at der specielt er tænkt på personer, der lider af demens. Også andre sygdomme eller lidelser end demenssygdomme kan afstedkomme et behov for, at andre varetager en persons forhold. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis en person kommer ud for en trafikulykke, og som følge deraf ligger i koma i en periode efterfølgende. Det giver dog anledning til at spørge, hvordan det forhold passer sammen med, at det lovforslagets § 4 fremgår, at man inden, man indgiver ansøgning om i ikrafttræden om fremtidsfuldmagten skal drøfte anmodning med fuldmagtsgiver.

Flere fuldmægtige

Som generel betænkelighed ved lovforslaget kan nævnes, at man kan give fremtidsfuldmagt til flere på en gang med samme beføjelser. Det kan give problematikker med fuldmagt i personlige forhold og eventuel divergerende opfattelser af varetagelse af fuldmagtsgiverens tarv.

Anden lovgivning

Der er i bemærkningen til lovforslaget § 6, stk. 3 (videregivelse af helbredsoplysninger til Statsforvaltningen) redegjort meget nøje for bestemmelsens forhold til persondatalovens regler, mens redegørelsen for lovforslagets forhold til sundhedslovens regler om indhentelse og videregivelse af personfølsomme oplysninger, jf. sundhedslovens § 43, er meget sparsom.

Pligt til at udarbejde lægeerklæring

Endelig fremgår det af lovforslaget, at det er fremtidsfuldmægtigen, der på forhånd skal sørge for at indhente en lægeerklæring. Man skal være opmærksom på, at læger ikke i henhold til lovgivningen har pligt til at udarbejde en erklæring, hvis en patient eller en anden måtte anmode herom. Læger har kun en lovgivningsmæssig pligt til at udarbejde erklæringer, hvis det er en offentlig myndighed, der anmoder om erklæringen. Det kan kom-

me til at betyde, at en fremtidsfuldmagt kan ende med ikke at blive sat i kraft, fordi fremtidsfuldmægtigen ikke kan få en læge til at udarbejde en erklæring, der siger noget om fuldmagtsgiverens tilstand, eller fordi en fremtidsfuldmægtig ikke kan/vil betale for udarbejdelsen af en lægeerklæring. Det vil være mere korrekt, om det var Statsforvaltningen, som offentlig myndighed, der skulle indhente lægeerklæringen, da de kan pålægge læger at udarbejde en erklæring.

Praktiske overvejelser

For at fremtidsfuldmagten skal få fuld effekt, er det nødvendigt, at der bliver en nem og let tilgængelig måde at få oplysninger om fremtidsfuldmagtens omfang, således at de, der støder på fremtidsfuldmægtige har en reel chance for at kunne leve op til fuldmagtens indhold.

Sagsbehandlingstiden i Statsforvaltningen vil formentlig medføre, at der kan gå forholdsvis lang tid fra en anmodning om ikraftsættelse og til at der træffes afgørelse om ikraftsættelse. Dette kan muligvis være en udfordring i akutte sygdomssituationer.

Det er vanskeligt at vurdere, hvilken betydning reglerne får rent praktisk for sundhedspersoner. Vil de få pligt til at slå op i Personbogen for at se, om der er en fremtidsfuldmagt, hvis en patient er i sygdomstilstand som kan begrunde, at der principielt kan være en sådan fuldmagt? Eller er det op til fremtidsfuldmægtigen eller evt. de pårørende at gøre opmærksom på, at en sådan fuldmagt eksisterer?

De betæneligheder, der er nævnt i bemærkningerne til lovforslagets § 7, stk. 3, kunne med fordel indskrives i bestemmelsen, således at det af bestemmelsen fremgår, at fuldmagten ikke sættes i kraft, hvis det er tvivl om, hvorvidt fremtidsfuldmagten er gyldig, om fremtidsfuldmægtigene evner at varetage hvervet, og om hvorvidt indholdet af fremtidsfuldmagten lader sig gennemføre.

Med venlig hilsen

Jane Brodthagen

Helene Bendtsen

Fra: Dorthe Neergaard [dn@danske-aeldreraad.dk]
Sendt: 12. januar 2016 14:29
Til: Justitsministeriet; Helene Bendtsen
Emne: VS: Høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter - j.nr. 2015-7720-0028
Vedhæftede filer: Høringsliste_vers.1 [DOK1831479].PDF; Høringsbrev (generelt)_vers.1 [DOK1831477].PDF; Udkast lovforslag fremtidsfuldmagter (høring) (2) [DOK1831439].PDF; fesdaPacket.xml

Til Justitsministeriet
Formueretskontoret
j.nr. 2015-7720-0028
jm@jm.dk, hbe@jm.dk

DANSKE ÆLDRE RÅD takker for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende ovennævnte lovforslag. DANSKE ÆLDRE RÅD blev ved en fejl ikke hørt, da lovforslaget første gang blev sendt i høring i 2014.

Overordnede bemærkninger:

DANSKE ÆLDRE RÅD stiller sig positivt til forslaget om, at det gøres muligt at oprette en fremtidsfuldmagt.

Ændringsforslag vedrørende § 2:

DANSKE ÆLDRE RÅD foreslår, at ændre bestemmelsen således, at der kun kan gives fremtidsfuldmagt til én fuldmægtig. DANSKE ÆLDRE RÅD frygter, at det vil medføre et utal af "slagsmål" med sådanne konkurrerende fuldmagtskompetencer – og hvordan skal de løses? Løsningen vil i hvert fald tage uendeligt lang tid til skade for fuldmagtsgiver.

Overordnede forslag om oprydning i området for fuldmagter mv.:

DANSKE ÆLDRE RÅD finder grund til at opfordre ministeren til at samle de forskellige lovgivninger og administrative instanser, som træffer afgørelser og godkender værger/fuldmægtige i situationer, hvor en borger på grund af inhabilitet ikke længere kan varetage sine forhold. Der tænkes f.eks. på bestemmelser i værgemålsloven, myndighedsloven, sundhedsloven mv.

DANSKE ÆLDRE RÅD henleder endvidere ministerens opmærksomhed på, at mange ældre mennesker kommer i tvivl om brugen af de mange forskellige fuldmagter, som i dag eksisterer. Derfor opfordres ministeren til at gennemføre en oprydning i 'junglen' af fuldmagter, som eksempelvis benævnes, boligfuldmagt, generalfuldmagt, bankfuldmagt, livstestamente, personlig fuldmagt, sam-fuldmagt, sam-værgemål mv.

Med venlig hilsen

Bent Aa. Rasmussen
Formand
DANSKE ÆLDRE RÅD

UDKAST

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: jm@jm.dk og hbe@jm.dk

14. januar 2016

**Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om fremtidsfuldmagter -
Justitsministeriets j.nr. 2015-7720-0028**

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

Ved brev af 18. december 2015 har Justitsministeriet fremsendt ovennævnte udkast og anmodet om Datatilsynets bemærkninger hertil.

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

1. Datatilsynet bemærker indledningsvis, at det er tilsynets umiddelbare vurdering, at udkastet – med en række tilpasninger – svarer til lovforslag nr. L 93, som blev fremsat for Folketinget den 10. december 2014 (Justitsministeriets j.nr. 2014-7720-0009), og som Datatilsynet i brev af 24. november 2014 afgav høringssvar om.

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

2. Datatilsynet har herefter følgende bemærkninger til det seneste lovforslag:

J.nr. 2015-111-0098
Sagsbehandler
Søren Klæbel
Clemmensen
Direkte 3319 3226

Af de almindelige bemærkninger i afsnit 4.2.4., side 44 og 45 midterst, fremgår:

”(…)

Statsforvaltningens indhentelse af yderligere oplysninger vil ske i overensstemmelse med reglerne i persondataloven om, hvornår en myndighed må behandle – herunder indhente og videregive – personoplysninger.

…

Persondatalovens regler om behandling – herunder indhentelse og videregivelse – af personoplysninger forudsætter, at der foretages en konkret vurdering af hver enkelt oplysning for sig.

(…)”

Datatilsynet forudsætter, at Statsforvaltningen ved indhentelse af oplysninger om fuldmagtgivers forhold efter lovforslagets § 6 for hver enkelt behandling foretager en konkret vurdering af, hvorvidt det er i overensstemmelse med behandlingsreglerne i persondatalovens §§ 5-8 at indhente de pågældende oplysninger

3. I forhold til lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser skal Datatilsynet for god ordens skyld henlede opmærksomheden på persondatalovens § 57. Efter denne bestemmelse skal der indhentes en udtalelse fra Datatilsynet i forbindelse med udfærdigelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsfor skrifter, der har betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger.

Datatilsynet henviser i øvrigt til sit hørings svar af 24. november 2014.

Med venlig hilsen

Søren Klæbel Clemmensen

12. januar 2016.

Att. Justitsministeriet, jm@jm.dk, hbe@jm.dk

Høringssvar – høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter.

DemensKoordinatorer i Danmark (DKDK) ønsker at afgive høringssvar på ovenstående på trods af at DKDK ikke er på høringslisten. Som forening af demenskoordinatorer, der har den direkte kontakt til borgere med demenssygdomme og deres pårørende, støder vi på historier, der viser at der er et behov. Foreningens medlemmer har i hverdagen ofte kontakt til familier der står med de problemstillinger som en fremtidsfuldmagt skal løse.

DKDK er alt overvejende positive ift. Lovforslaget, idet der har manglet en lov der løfter denne problemstilling. Flere private foreninger har derfor udarbejdet fuldmagter som udfyldes, men som ingen retsvirkning har. Det giver borgere og pårørende falsk tryghed.

DKDK finder det positivt, at personlige forhold herunder helbredsmæssige forhold er tænkt ind, idet der hidtil ikke har været juridisk belæg for, at fuldmagtshaver har kunnet repræsentere fuldmagtsgiver på dette område selv om det er skrevet ind i de nuværende fuldmagter.

DKDK finder det meget tilfredsstillende, at en fremtidsfuldmagt skal notarpåtegnes – dette af hensyn til den enkeltes retssikkerhed. Men vi er bange for, at det kan medføre at mange ikke får udfyldt en fremtidsfuldmagt. Såvel beløbet som den administrative praksis kan afholde nogle.

Det er positivt for retssikkerheden, at fuldmagten skal "låses op" af Statsforvaltningen.

Men DKDK er bekymret for, om det meget administrativt tunge "set-up" lovforslaget beskriver, bliver en reel lettelse for mennesker der har behov for en fremtidsfuldmagt. Skarpt formuleret: medfører dette lovforslag blot en yderligere sagsgang hos statsforvaltningen fremfor en forenkling ift. at søge værgemål.

DKDKs bekymring bunder i at der i dag er MEGET lang sagsbehandlingstid for sager i Statsforvaltningen. Der bør derfor indskrives en maximal sagsbehandlingstid i bekendtgørelsen og sættes midler af til statsforvaltningens håndtering af disse sager..

DKDK er betænkelig ved at flere kan have fremtidsfuldmagter for én person – det vil være mere hensigtsmæssigt om en person gav fremtidsfuldmagt til én person.

Der findes i dag mange forskellige fuldmagter til hvert sit område. Det ville være en lettelse - både for praksis og for borgerne-, hvis disse blev samlet. Der findes i dag ligeledes forskellige lovgivninger og administrative instanser som træffer afgørelser og godkender fuldmægtige – også på dette felt vil det være en fordel- for praksis og borgere- at disse blev samlet.

På vegne af bestyrelsen i DKDK

Marianne Lundsgaard, faglig sekretær

H Ø R I N G

Justitsministeriet
Att.: Specialkonsulent Helene Bendtsen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. e-mail til jm@jm.dk og hbe@jm.dk

Høringsvar vedrørende udkast til lovforslag om fremtidsfuldmagter

15. januar 2016

Justitsministeriet har ved e-mail af 18. december 2015 anmodet Finansrådet og Realkreditforeningen (herefter Organisationerne) om bemærkninger til udkastet til lovforslag om fremtidsfuldmagter.

Finanssektorens Hus
Amallegade 7
1256 København K

Som Finansrådet anførte i høringssvaret af 24. november 2014 (vedlagt som **bilag**) til det oprindelige lovforslag, er Organisationerne generelt positive over for lovtiltaget om fremtidsfuldmagter. Organisationerne finder, at lovforslaget kommer til at dække et område, som er yderst relevant.

Telefon 3370 1000

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Kravet om vedkendelse af oprettelsen af fremtidsfuldmagten for en notar vil imidlertid indebære en risiko for, at færre personer vil oprette gyldige fremtidsfuldmagter, hvilket ikke er i overensstemmelse med lovforslagets formål. Organisationerne foreslår derfor, at kravet om vedkendelse for en notar ved oprettelse af en fremtidsfuldmagt udgår, eller at der gives hjemmel til, at oprettelsen som alternativ til notarialforretning kan vedkendes ved to vitterlighedsvidners digitale signatur.

Kontakt Thomas Krarup
Direkte +45 3370 1078
Direkte +45 3370 1116
tkr@finansraadet.dk

Herudover vil Organisationerne henvise til nogle af de bemærkninger, som blev fremsat i høringssvaret af 24. november 2014.

Journalnr. 311/01
Dok. nr. 547370-v1

Bemærkninger til § 3 – Oprettelse af fremtidsfuldmagter

Der er et stort behov for, at brugen af fremtidsfuldmagter bliver så udbredt som muligt, således at der skabes et enkelt og privatretligt alternativ til værgemål. Derfor er det efter Organisationernes opfattelse mindre hensigtsmæssigt, at der i det nye udkast til lovforslaget lægges op til en mere formel og tung proces for oprettelse af fremtidsfuldmagter end oprindeligt forudsat.

Ifølge udkastets § 3 skal fremtidsfuldmagter således ikke blot oprettes i Fremtidsfuldmagtsregistret, men skal tillige vedkendes for en notar for at være gyldige. Dette yderligere formkrav samt en eventuel retsafgift vil efter Organisationernes opfattelse indebære en risiko for, at færre personer vil oprette gyldige fremtidsfuldmagter, hvilket ikke er i overensstemmelse med lovforslagets formål.

En digital oprettelsesordning som den, der fremgik af det tidligere fremsatte lovforslag, vil være mere enkel og tilgængelig for borgerne. Endvidere inde-

bærer underskrift med fuldmagtsgiverens digitale signatur en kontrol af, om det er fuldmagtsgiver, der opretter fuldmagten.

Side 2

De hensyn, som ligger til grund for kravet om vedkendelse for en notar, kan efter Organisationernes opfattelse ikke begrunde, at oprettelsen gøres betydeligt mere krævende for borgerne. Som Justitsministeriet fremhævede i høringsnotatet til det tidligere lovforslag, opvejes betænkelighederne ved en digital oprettelsesordning i et vist omfang af Statsforvaltningens prøvelse på ikraftsættelsestidspunktet. Statsforvaltningen vil således kunne afslå at sætte en fremtidsfuldmagt i kraft, hvis der måtte være indikationer på, at fuldmagtsgiveren på oprettelsestidspunktet ikke var i stand til at handle fornuftsmæssigt eller var under pres for at meddele fuldmagten.

Journalnr. 311/01

Dok. nr. 547370-v1

Digital signatur anvendes i dag ved en lang række andre betydningsfulde dispositioner, herunder oprettelse af livstestamenter, indberetninger til SKAT og øvrig kommunikation med det offentlige samt ved bankforretninger, hvilket også fremgår af lovforslagets punkt 4.1.7. Særligt livstestamentet, som vedrører stillingtagen til borgerens ønske om ikke at modtage livsforlængende behandling, kan få stor og irreversibel betydning for testator.

Et krav om vedkendelse for notar specifikt for fremtidsfuldmagter forekommer derfor ikke proportionalt. Fuldmagtsgiverens fysiske fremmøde hos en notar, hvilket kravet om notarpåtegning som udgangspunkt vil indebære, er endvidere ikke i fuld overensstemmelse med den fælles offentlige strategi om digital kommunikation mellem borgere og det offentlige.

Organisationerne skal på den baggrund foreslå, at kravet om vedkendelse for en notar ved oprettelse af en fremtidsfuldmagt udgår.

En alternativ løsning til vedkendelse for en notar, som kunne sikre en højere grad af sikkerhed ved digital oprettelse af fremtidsfuldmagter, kunne være en hjemmel i loven til, at to myndige og habile vitterlighedsvidner ved digital signering med NemID vedkendte oprettelsen i Fremtidsfuldmagtsregistret umiddelbart efter fuldmagtsgiverens digitale signering. En sådan digital proces for oprettelsen af fremtidsfuldmagter vil svare nogenlunde til oprettelsen af vidnetestamenter, der er et alternativ til notartestamenter. Som det fremgår af lovforslagets punkt 4.1.8, har Justitsministeriet overvejet denne mulighed, som tillige er valgt i Norge og Finland og peges på i Sverige. Organisationerne støtter en sådan ordning, såfremt kravet om notarpåtegning fastholdes.

Bemærkninger fra Finansrådets oprindelige høringssvar

Som anført i høringssvaret af 24. november 2014 (s. 2 og 6), skal Organisationerne bemærke, at der generelt skal sikres overensstemmelse mellem lov om fremtidsfuldmagter og den finansielle regulering, herunder eksempelvis MiFID i forhold til investeringer og god skik-reglerne i forbindelse med køb af fast ejendom.

Endvidere skal Organisationerne henvise til bemærkningerne i høringsvaret af 24. november 2014, som ikke er imødekommet i udkastet til lovforslaget, vedrørende følgende emner:

Side 3

- Mulighed for at indsætte flere fuldmægtige, jf. § 2, stk. 1 (s. 3f.)
- Gaver, jf. § 15 (s. 5), herunder særligt vurderingen af hvad der udgør sædvanlige gaver. Det bør præciseres, at en fremtidsfuldmægtig ikke på vegne af fuldmagtsgiver vil kunne yde en gave til sig selv, heller ikke selvom gaven er sædvanlig, jf. forslaget § 13
- Fuldmægtigens mulighed for at meddele andre fuldmagt til at handle på fuldmagtsgivers vegne, jf. § 20, stk. 2 (s. 5f.)
- Klageadgang, jf. § 29 (s. 6).

Journalnr. 311/01

Dok. nr. 547370-v1

Afsluttende bemærkninger

Af lovforslagets punkt 2.4.2 fremgår, at den foreslåede ordning bygger på princippet om aftalefrihed, og at fuldmagtsgiver således selv vil kunne bestemme, hvad der skal stå i fremtidsfuldmagten. Efter Organisationernes opfattelse bør udformningen af fuldmagterne så vidt muligt være standardiseret og objektiv med henblik på at sikre den praktiske anvendelighed af fremtidsfuldmagter. Organisationerne deltager gerne i udarbejdelse af en vejledning om udformning af fremtidsfuldmagter.

Organisationerne står i øvrigt til rådighed, såfremt ovenstående giver anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen

Thomas Krarup

Christina Wandt

Direkte +45 3370 1078
tkr@finansraadet.dk

Direkte +45 3370 1116
cwa@realkreditforeningen.dk

FFVD

Foreningen af Faste Værger i Danmark

14. januar 2016

Justitsministeriet

Civilafdelingen

Sendt pr. mail til

hbe@jm.dk og jm@jm.dk

Vedr. Høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter

Bestyrelsen for Foreningen af Faste Værger i Danmark (herefter FFVD) har modtaget lovforslag til fremtidsfuldmagter og har kort drøftet dette, i det det på grund af den korte frist ikke har været muligt at afholde bestyrelsesmøde.

Indledningsvis skal det oplyses, at FFVD blev dannet i 2013 som en frivillig forening for de faste værger der er udpeget af Statsforvaltningen og som udfører værgemål, når det ikke er mulighed for at give et sådant værgemål til en i familiekredsen.

Der er i øjeblikket efter det oplyste 120 faste værger i Danmark, heraf er 95 medlemmer af FFVD. De fleste af værgerne har været i arbejdet i mange år og kender derfor de problemer, der kan opstå inden for værgemålet og som derfor også kan give anledning til problemer, såfremt lov om fremtidsfuldmagter vedtages.

Det skal præciseres, at FFVDs opfattelse er, at det som udgangspunkt altid er bedst, hvis værgemålet kan varetages enten af et familiemedlem eller af en anden nærtstående og at de faste værgers opgave derfor er at varetage forholdene, enten hvis der ikke er nærtstående, disse ikke ønsker at påtage sig værgemålet eller hvis der opleves misbrug på den værgedes bekostning.

Det opleves desværre meget hyppigt, at der ikke i familiekredsen kan opnås enighed om, hvem der skal være værge, ligesom det også ofte opleves, at familiemedlemmer tiltager sig retten til at disponere til egen eller andres vinding på den værgedes bekostning.

Dette kan også omfatte dispositioner af personlig art på den værgedes vegne, hvis denne ikke er i stand til at varetage disse forhold selv, hvilket ligeledes kan give anledning til store uoverensstemmelser i familiekredsen.

FFVD finder lovforslaget om fremtidsfuldmagter meget tiltalende og også i overensstemmelse med de principper, foreningen sætter højt.

Foreningen af Faste Værger i Danmark
V/Formanden Susanne Borch
Strandvejen 60, 2900 Hellerup
www.FFVD.dk - info@ffvd.dk

FFVD finder det derfor som udgangspunkt som en god tanke, at en person selv kan udpege, hvem der skal varetage forholdene for den pågældende, hvis denne ikke er i stand hertil. Det fremgår dog, at en sådan fremtidsfuldmagt kan være oprettet mange år, før den bliver aktuel, hvilket kan give anledning til problemer, hvis den pågældende fremtidsfuldmægtig på fuldmagtstidspunktet ikke er den rette alligevel til at varetage forholdene.

FFVD noterer sig i § 4 stk. 3, at fremtidsfuldmagtshaverne skal drøfte fremtidsfuldmagten med de pårørende, inden den tages i brug, hvis fremtidsfuldmagtsgiver ikke er i stand til at deltage heri. Det kan efter FFVDs opfattelse give anledning til omfattende diskussioner og FFVD finder derfor ikke, at det er naturligt at en sådan betingelse indsættes, idet en drøftelse af den art alene skal finde sted, hvis fremtidsfuldmagtsgiver ønsker det.

Det fremgår endvidere, at der ikke er løbende kontrol med forvaltningen af fremtidsfuldmagtsgivers midler og andre forhold for fremtidsfuldmagtsgiver, hvilket FFVD ikke finder betryggende.

Som forholdene administreres i øjeblikket føres der kontrol med værgerne og med deres forvaltning af de værgedes forhold såvel af Statsforvaltningen, Civilstyrelsen som af forvaltningsafdelingerne.

Denne kontrol er alene en hvilende kontrol i lovforslaget og der kan derfor opstå et omfattende misbrug, inden det bliver opdaget og stoppet, hvis det overhovedet opdages, før det er for sent.

Der skal heller ikke fremlægges regnskab eller anden indberetning, hvorfor det er helt overladt til fremtidsfuldmægtigens egen opfattelse, hvordan administrationen kan og skal foregå og dette kan især være problematisk, hvis fremtidsfuldmagtsgiver ikke er i stand til at følge med og gøre indsigelse, hvis noget ikke er korrekt eller som denne ønsker.

Efter lovforslagets §§ 10 og 11 skal der ske et samarbejde mellem flere fremtidsfuldmægtige, men det er uklart, hvordan et sådant samarbejde skal udmønte sig og især, hvad der sker, hvis det ikke fungerer, hvilket FFVD finder bekymrende.

I lovforslagets § 17 er anført, at fremtidsfuldmægtigen kan få dækket nødvendige omkostninger uden at det dog fremgår, hvad der er nødvendige omkostninger og da fremtidsfuldmægtigen helt selvstændigt skal varetage fremtidsfuldmagtsgivers forhold, vil denne kunne tage det honorar, denne finder betimeligt og helt uden at dette kan kontrolleres.

Det medfører således også en mulighed for misbrug.

FFVD har noteret sig, at lovforslaget indeholder bestemmelser om, hvorledes der skal forholdes ved eventuelle misbrug, men det kræver, at en sådan situation opdages, da fremtidsfuldmagtsgiver kun sjældent vil være i stand til at reagere selv.

Den modsatte situation kan ligeledes opstå nemlig at fremtidsfuldmagtshaver helt i overensstemmelse med hvad den pågældende har haft af omkostninger og medgået tid beregner sig et honorar, hvilket kan foranledige andre familiemedlemmer eller andre, der anser sig for berettigede, til at klage og dermed skabe helt urimelige forhold for fremtidsfuldmagtshaver.

oOo

FFVD finder lovforslaget meget positivt, hvis der er tale om, at fremtidsfuldmagtsgiver har en velfungerende familie omkring sig som i samdrægtighed kan hjælpe fremtidsfuldmagtsgiver, ligesom lovforslaget vil være meget velegnet i forholdet mellem ægtefæller, hvor det i dag skaber helt unødvendig belastning, hvis den ene ægtefælle må søge om værgemål for den anden, hvad der bliver mere og mere behov for i takt med stigningen i demens.

Foreningen af Faste Værger i Danmark
V/Formanden Susanne Borch
Strandvejen 60, 2900 Hellerup
www.FFVD.dk - info@ffvd.dk

I andre tilfælde er lovforslaget efter FFVDs opfattelse meget idealistisk, idet der yderst sjældent består sådanne forhold, at en familie i samdrægtighed og uden problemer ville kunne administrere i enighed, og det kan forudses, at der kan opstå ganske store problemer for den enkelte fremtidsfuldmagtsgiver enten derved, at fremtidsfuldmagtshaver holder fast på sin ret til at administrere, uanset indsigelser fra andre eller modsat, at andre indgiver klage til Statsforvaltningen uden grund med deraf følgende store gener, for den der har behov for hjælp.

FFVDs medlemmer oplever ofte at blive beskikket som følge af store uoverensstemmelser i en familie og at måtte rede ganske omfattende misbrugsforhold ud, ligesom det i mange tilfælde har givet en stor ro i en familie, når en udenforstående kommer ind og reder trådene ud og får skabt overblik.

Det fremgår af lovforarbejdet til nærværende lovforslag hvorledes værgemål udføres og FFVD vil derfor blot præcisere, at der ikke kan beregnes vederlag eller anden omkostningsdækning for værgen, uden at der er givet tilladelse hertil af Statsforvaltningen, der må ikke hæves større beløb uden tilladelse fra Statsforvaltningen og den værgedes formue administreres i forvaltningsafdelingerne, der på vegne af Statsforvaltningen påser, at værgens administration foregår korrekt.

De fleste værger udfører desuden deres assistance til de værgede, med hensyntagen til de familiemæssige forhold, så der også på den måde søges skabt en god forståelse for arbejdet.

FFVD skal derfor foreslå, at der i stedet sker en modernisering af værgemålsloven, således at denne kunne lempes i forhold til de meget strenge regler i dag og således, at der ved en sådan modernisering også kunne gives mulighed for fremtidsfuldmagt f.eks. ægtefæller i mellem, mens de meget omfattende muligheder der i øvrigt gives til en fremtidsfuldmægtig begrænses af værgemålsloven.

FFVD er klar over, at de ovennævnte bemærkninger kan betragtes som værgernes ønske om at bevare forholdene uændret af hensyn til deres arbejdsområde, men det skal præciseres, at værgerne er oprigtigt interesserede i, at de værgede får så gode forhold som muligt og det nødvendiggør derfor de bemærkninger, der er anført ovenfor så det sikres at de værgede får så gode muligheder som muligt.

I den forbindelse kan det anføres, at den værgede med det nye lovforslag får mulighed for at vælge den, der skal hjælpe den pågældende, men en sådan mulighed består allerede, idet den værgede altid kan udtrykke ønske om en bestemt person der skal varetage værgemålet og ønsket vil som regel blive fulgt, hvis den pågældende kan leve op til de krav, der stilles til værgemål.

FFVD står naturligvis til rådighed, såfremt der ønskes en uddybning af det oven for anførte eller dette giver anledning til yderligere bemærkninger eller spørgsmål.

Med venlig hilsen

På bestyrelsens vegne

Susanne Borch

Formand

Foreningen af Faste Værger i Danmark
V/Formanden Susanne Borch
Strandvejen 60, 2900 Hellerup
www.FFVD.dk - info@ffvd.dk

Helene Bendtsen

Fra: Peter Celandér Lindgrén [pcl@forsikringogpension.dk]
Sendt: 14. januar 2016 14:25
Til: Helene Bendtsen; Justitsministeriet
Cc: Astrid Brøuning Sluth
Emne: Høring om lovforslag om fremtidsfuldmagter
Vedhæftede filer: Høringssvar om forslag til lov om fremtidsfuldmagter.docx

Kære Helene

Hermed genfremsendes vores tidligere høringsvar fra 2014, som i store træk fortsat er relevant. De få ændringer der er kommet ind i lovforslaget siden første fremsættelse er klare forbedringer.

Det vi fortsat er mest urolige for er, hvordan det i loven kan beskrives nærmere, hvilken risiko tredjemand - herunder forsikrings- og pensionselskaber - løber ved at indgå aftaler med en fuldmægtig. Det er væsentligt at forebygge misforståelser, der kan lede til at fuldmagtsgiver ikke er bundet, fx ved at systemet underbygger en tydelig og ensartet dokumentation for fuldmagtens grænser.

Det er generelt meget væsentligt, at interaktion med en fremtidsfuldmagtshaver ikke giver administrative byrder for tredjemand.

Herudover er det fortsat ikke tydeligt, hvordan tredjemand skal forholde sig til forskellige fuldmægtige – fx hvis flere henvender sig om det samme.

Et andet aktuelt problem, som bør klart adresseres i loven er, hvordan skal tredjemand forholde sig i forhold til fuldmægtigens brug af digitale løsninger med fuldmagtsgivers adgangskoder/NemID m.v.

I forhold til ændringerne i Sundhedsloven vedrører de alene informeret samtykke til behandling (§§18-19) og transplantation (§ 52). Områderne bør udvides til også at gælde fx bestemmelserne i kapitel 8 og 9 om aktindsigt og videregivelse.

Forsikring & Pension

Jura

Peter Celandér Lindgrén
Advokat
Dir. 41 91 90 42
pcl@forsikringogpension.dk

Forsikring & Pension
Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Tlf. 41 91 91 91
Fax 41 91 91 92
www.forsikringogpension.dk

Justitsministeriet
Civilafdelingen
Formueretskontoret

Att.: Helene Bendtsen

Sendt pr. e-mail til jm@jm.dk og hbe@jm.dk

KL's høringssvar på forslag til lov om fremtidsfuldmagter – sagsnr. 2015-7720-0028

Justitsministeriet har med brev af 16. december 2015 anmodet om KL's bemærkninger til forslag til lov om fremtidsfuldmagter senest den 15. januar 2016.

KL's sekretariat har ikke haft mulighed for at forelægge sagen til politisk behandling inden for fristen, hvorfor der tages forbehold herfor.

Lovforslaget lægger op til – som et privatretligt alternativ til værgemål – at etablere et nyt retsinstitut om fremtidsfuldmagter, der indebærer, at borgerne kan få større indflydelse på, hvordan deres forhold skal varetages, hvis de på et tidspunkt ikke længere evner at varetage disse selv. Fremtidsfuldmagter kan få betydning for især ældre mennesker og fysisk eller mentalt svækkede personer, fx mennesker med en fremadskridende demenssygdom, der føler behov for bistand til såvel deres økonomiske som personlige forhold. Fremtidsfuldmagter kan også anvendes af mennesker, der måtte komme ud for en ulykke eller blive syge.

En del af disse mennesker vil modtage omsorg og social service i kommunerne.

KL støtter, at borgere, der på et tidspunkt ikke længere evner at varetage deres forhold selv, får mulighed for inden da at afgive fuldmagt til én eller flere andre personer, der vil kunne varetage borgerens økonomiske og/eller personlige forhold på dennes vegne, når det bliver relevant, i overensstemmelse med retten til selvbestemmelse og formålet med forslaget i øvrigt, jf. de almindelige bemærkninger til lovforslaget, punkt 1.2.

KL har i øvrigt følgende bemærkninger til lovforslaget:

§ 24, stk. 1 – fremtidsfuldmagtens ophør

KL finder, at § 24, stk. 1, 2. punktum er vanskelig at forstå.

KL kan forstå, at fremtidsfuldmagten ophører, hvis fuldmagtsgiveren kommer under værgemål, medmindre værgemålet angår andre forhold end fremtidsfuldmagten.

Men følgende undtagelse om ophør af fremtidsfuldmagt er vanskelig at forstå i sammenhæng med den ovenfor citerede undtagelse:

Dato: 11. januar 2016

Sags ID: SAG-2015-05711
Dok. ID: 2139998

E-mail: BDH@kl.dk
Direkte: 3370 3518

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

"Dette gælder dog ikke, hvis værgemålet angår bestemte forhold, der (...) eller som den, der har fremtidsfuldmagt, er afskåret fra at varetage (...)."

KL foreslår, at de to undtagelser sprogligt skilles ad, således at de to undtagelser fremstår klarere sprogligt.

§§ 26-28 – Statsforvaltningens underretning om afgørelser – til bopælskommune

Efter KL's opfattelse skal reglerne om underretning være på plads senest samtidig med lovens ikrafttræden, fx ved at reglerne om underretning fremgår direkte af loven, eller ved at loven kræver, at ministeriet udsteder en bekendtgørelse herom senest samtidig med lovens ikrafttræden.

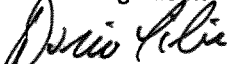
KL finder, at indholdet af reglerne, jf. lovforslagets § 28, stk. 3, skal være, at underretning om Statsforvaltningens afgørelse om ikrafttrædelse, tilbagekaldelse, ændring eller ophør af en fremtidsfuldmagt altid skal ske til fuldmagtsgiverens bopælskommune – samt naturligvis til fuldmagtsgiveren og fremtidsfuldmægtige (både primære og subsidiære) samt andre relevante personer.

Der henvises i øvrigt til KL's hørings svar af 24. november 2014 på det tidligere udkast til lov om fremtidsfuldmagter.

Bemærkningerne til § 10 – fremtidsfuldmægtige - servicelovens § 129
KL ønsker en præcisering i slutningen af bemærkningerne til § 10 i forbindelse med bemærkningerne om servicelovens § 129, stk. 2, således at det fremgår, at fremtidsfuldmægtigen heller ikke har nogen kompetence i de situationer, der er nævnt i servicelovens § 129, stk. 1 og stk. 3, idet det er kompetencen er henlagt til kommunalbestyrelsen, der indstiller, og Statsforvaltningen, der træffer afgørelse.

Baggrunden for KL's ønske er, at fortolkningen af servicelovens § 129 og de forskellige situationer heri i forvejen kan give anledning til tvivl i praksis i kommunerne.

Med venlig hilsen

Dario Silic

Birthe Dam Hansen

Dato: 11. januar 2016

Sags ID: SAG-2015-05711

Dok. ID: 2139998

E-mail: BDH@kl.dk

Direkte: 3370 3518

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 2 af 2

Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om fremtidsfuldmagter

Domus Medica
Kristianiagade 12
2100 København Ø

Tlf.: 3544 8500
Tlf.: 35448240 (direkte)
E-post: dadl@dadl.dk
E-post: eh@dadl.dk
(direkte)
Fax:
www.laeger.dk

Lovforslaget indeholder de nødvendige ændringer af sundhedsloven, således at en fremtidsfuldmægtig kan varetage en patients interesser ved et stedfortrædende samtykke

Lægeforeningen har modtaget Justitsministeriets høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter. Lovforslaget indeholder en række tilpasninger til det tidligere fremsatte lovforslag på området, som bortfaldt som følge af folketingsvalget den 18. juni 2015.

Lægeforeninger takker indledningsvis for Justitsministeriets invitation i hørbrevet til at deltage i drøftelser om de nærmere regler om udformningen af lægeerklæringer til brug for behandling af sager om fremtidsfuldmagter. Vi deltager gerne i drøftelserne.

Lægeforeningen konstaterer med tilfredshed, at de nu foreslåede regler i sundhedsloven i endnu højere grad end det tidligere udkast styrker patienternes ret til selvbestemmelse ved at fastsætte regler, der giver mulighed for at oprette en fremtidsfuldmagt, hvorefter en fremtidsfuldmægtig kan indtræde som legal repræsentant for en patient (fuldmagtsgiver), der mangler evnen til at give informeret samtykke og derfor ikke selv kan varetage sine interesser efter sundhedsloven.

Vi skal dog bemærke, at både de almindelige bemærkninger til lovforslaget og bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser savner en uddybning og præcisering af en fremtidsfuldmagts betydning i relation til de særlige forhold, der er fastsat i sundhedsloven. Lovforslagets bemærkninger bør derfor adressere samtlige de områder i sundhedsloven, hvor repræsentation kan komme på tale og også præcisere, hvis der er områder, hvor et stedfortrædende samtykke kan bringes i anvendelse, men hvor en fremtidsfuldmægtig ikke kan være repræsentant.

Herudover skal Lægeforeningen særligt pege på, at der ifølge forslaget kan være flere fremtidsfuldmægtige, som hver især får beføjelse til at repræsen-

tere fuldmagtsgiveren - også når der er tale om personlige forhold. Repræsentation med flere fremtidsfuldmægtige i relation til helbredsmæssige forhold kan efter Lægeforeningens opfattelse risikere at medføre konflikter. Der er tale om en problemstilling, som ofte bliver adresseret, når der er tale om "nærmeste pårørendes" stedfortrædende samtykke, og det på grund af uenighed blandt de pårørende ikke er muligt at opnå et stedfortrædende samtykke til et behandlingstilbud. Forslagets regler om flere fremtidsfuldmægtige og disses kompetence bør derfor på sundhedslovens område præcisere, hvordan en sådan konflikt skal løses, eller om der for dette område kun kan udpeges en fremtidsfuldmægtig.

Der bør også være en klar løsning på, hvem der har bemyndigelse til at give samtykke til patientbehandling på en varigt inhabils vegne i tilfælde, hvor der både er nærmeste pårørende og en (eller flere) fremtidsfuldmægtige. Endelig skal Lægeforeningen pege på, at det - under henvisning til, at en fremtidfuldmægtig skal varetage patientens/fuldmagtsgivers interesser og behov - tydeligt af bemærkningerne til forslaget bør fremgå, at en fremtidsfuldmægtig aldrig på patientens/fuldmagtsgivers vegne kan give afkald på livsforlængende behandling.

Herudover bør de nævnte problemstillinger uddybes og præciseres i den vejledning, som er nævnt flere steder i bemærkningerne til lovforslaget, som Justitsministeriet - hvis lovforslaget vedtages - i samarbejde med de berørte interesseorganisationer og myndigheder vil udarbejde vedrørende forskellige aspekter i relation til fremtidsfuldmagter.

Lægeforeningen indgår gerne i det nævnte samarbejde.

Med venlig hilsen

Andreas Rudkjøbing
Formand for Lægeforeningen

Justitsministeriet

15. januar 2016

Helene Bendtsen

jm@jm.dk og hbe@jm.dk

Høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter af d. 18. december 2015, jf. dok 1756577

Stadig behov for yderligere afklaring af fremtidsfuldmagter

Tak for muligheden for at komme med bemærkninger til lovforslaget om fremtidsfuldmagter. Lovforslaget giver anledning til bemærkninger af mere generel karakter og nogle udfordringer i relation til belåning af fast ejendom. Vi fremførte tilsvarende bemærkninger til lovforslaget i 2014.

Tinglysning via autoriseret anmelderordning på baggrund af fremtidsfuldmagt

Reglerne om fremtidsfuldmagt regulerer ikke tinglysningsmæssige dispositioner, hvortil der stilles særlige formkrav til fuldmagten. Flere realkreditinstitutter anvender den autoriserede anmelderordning, hvor instituttet på baggrund af en fuldmagt fra långiver udsteder, signerer og tinglyser et digitalt realkreditpantebrev.

Ved optagelse af realkreditlån betyder det, at fremtidsfuldmægtigen underskriver de nødvendige dokumenter, herunder fuldmagten til realkreditinstituttet til at udstede, signere og tinglyse et digitalt realkreditpantebrev. Der er derfor tale om en videregivelse af fremtidsfuldmagten, som er mulig efter forslagets § 20, stk. 2, men da realkreditinstituttet også er kreditor på pantebrevet, er det en bemyndigelse, der giver adgang til selvkontrahering, hvilket ikke vil være i overensstemmelse med forslagets § 13.

Der er således behov for at få afdækket, hvordan fremtidsfuldmagter skal virke i forhold til tinglysningsmæssige dispositioner, herunder hvordan det er muligt at anvende den autoriserede anmelderordning i sager med fremtidsfuldmagt.

Fremtidsfuldmagtens tinglysning i Personbogen

Det fremgår af § 27, at Statsforvaltningens afgørelser om ikraftsættelse, tilbagekaldelse, ændring eller ophør af en fremtidsfuldmagt har virkning fra det tidspunkt, hvor den tinglyses i Personbogen. Formålet med tinglysning er at sikre tredjemand en enkel mulighed for at gøre sig bekendt med den til enhver tid gældende fremtidsfuldmagt.

Da tinglyste dokumenter ikke må indeholde cpr.nr., vil det ikke ud fra tingbogen være muligt eentydigt at identificere fremtidsfuldmægtigen, medmindre fremtidsfuldmagten tinglyses i Personbogen for både fuldmagts giver og for fremtidsfuldmægtig.

Mange dispositioner i forbindelse med fast ejendom, herunder optagelse af realkreditlån, har et forløb, der strækker sig over tid. Det betyder, at der kan være indgået aftale med fremtidsfuldmægtigen på et tidspunkt, hvor fremtidsfuldmagten var gældende, som indebærer flere delelementer som iværksættes over tid. F.eks. indgåelse af aftale om optagelse af realkreditlån, hvor lånet kan være udbetalt og helt eller delvist disponeret over på et tidspunkt, hvor pantebrevet endnu ikke er tinglyst. Det fremstår ikke helt klart, om et tinglyst ophør af fremtidsfuldmagten, i perioden mellem indgåelse af aftalen og en senere etablering og tinglysning af realkreditpantebrevet, vil medføre, at pantebrevet ikke vil kunne tinglyses.

Vi uddyber naturligvis gerne, hvis der er spørgsmål til vores bemærkninger.

Med venlig hilsen

Marie Lund Bendtsen

Helene Bendtsen

Fra: Direktion [direktion@statsforvaltningen.dk]
Sendt: 15. januar 2016 10:00
Til: Justitsministeriet; Helene Bendtsen
Cc: Helle Haxgart; Torben Sørensen; Rie Thoustrup Sørensen
Emne: Høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter
Signeret af: direktion@statsforvaltningen.dk

Til Justitsministeriet

Under henvisning til mail af 18. december 2015 (Sagsnr. 2015-7720-0028) om høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter har Statsforvaltningen følgende bemærkninger:

Henset til at formålet med det nye retsinstitut om fremtidsfuldmagter er, at borgerne har mulighed for at få større indflydelse på, hvordan deres forhold skal varetages, hvis de på et tidspunkt ikke længere har evne til at varetage disse selv, findes det mest naturligt, at fuldmagtsgiver også tillægges mulighed for i fremtidsfuldmagten at træffe beslutning om, at en flytning efter servicelovens § 129, stk. 2, kan tiltrædes af fremtidsfuldmægtigen.

Statsforvaltningen foreslår derfor, at rækkevidden af de beføjelser, som fremtidsfuldmægtigen skal have i relation til personlige forhold udvides, således at fremtidsfuldmægtigen – inden for rammerne af fuldmagten - ligestilles med en eventuel værge i relation til servicelovens § 129, stk. 2. Udvidelsen betyder, at en fremtidsfuldmægtig i samme omfang og under samme betingelser som en værge kan tiltræde flytning af en inhabil fuldmagtsgiver.

Med Statsforvaltningens forslag tillægges fuldmagtsgiver mulighed for at træffe beslutning om, at en fremtidsfuldmægtig kan tiltræde en flytning efter servicelovens § 129, stk. 2, på samme måde, som det nu med lovforslagets § 33, nr. 4, foreslås indsat i sundhedslovens § 18, stk. 1, at fuldmagtsgiver får mulighed for at træffe beslutning om, at en fremtidsfuldmægtig vil kunne give stedfortrædende samtykke til behandling.

Det foreslås derfor, at der i serviceloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 17. november 2015 som ændret ved lov nr. 1576 af 15. december 2015 og lov nr. 1894 af 29. december 2015, foretages følgende ændring:

I § 129 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

”Stk. 3. I de tilfælde, hvor den pågældende har afgivet en fremtidsfuldmagt, der omfatter personlige forhold, kan flytning efter stk. 2 tiltrædes af den fremtidsfuldmægtige, i det omfang fremtidsfuldmagten bemyndiger fremtidsfuldmægtigen dertil.”

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

Med venlig hilsen

Rikke Hinrichsen
direktionsassistent

STATSFORVALTNINGEN

Statsforvaltningen

Storetorv 10

6200 Aabenraa

Telefon: 72 56 70 00

Direkte telefon: 72 56 79 77

Mail: direktion@statsforvaltningen.dk

Web: www.statsforvaltningen.dk

Helene Bendtsen

Fra: Pia Nedergaard Grage - PNG [PNG@ATP.DK]
Sendt: 12. januar 2016 15:36
Til: Justitsministeriet; Helene Bendtsen
Emne: Vedrørende høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter

Udbetaling Danmark har modtaget høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter

Udbetaling Danmark kan henholde sig til sit høringssvar af 24. november 2014 vedrørende lovforslag nr. L 93 (2014-15 (1. samling) idet Udbetaling Danmark dog har noteret sig, at Justitsministeriet i kommenteret oversigt over høringssvar om forslag til lov om fremtidsfuldmagter fra 10. december 2014 har anført, at der ikke med forslaget vil blive indført en pligt for myndighederne til at undersøge, om borgeren har en partsrepræsentant.

Venlig hilsen
Pia Nedergaard Grage

atp=

Udbetaling Danmark
Sektionschef · Jura
Direkte nummer +45 48 20 43 69 · Mobil +45 51 22 97 72
E-mail PNG@ATP.DK

ATP · Kongens Vænge 8 · 3400 Hillerød
Telefon +45 70 11 12 13 · www.atp.dk · CVR-nr. 43405810

Oplysningerne i denne e-mail kan være fortrolige og er udelukkende beregnet til brug for de oven for angivne personer eller virksomheder. Vi gør opmærksom på, at udbredelse, omdeling eller kopiering af oplysningerne efter omstændighederne er forbudt. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejltagelse, bedes du meddele det til afsenderen og derefter slette den. På forhånd tak.

Denne mail er blevet scannet af <http://www.comendo.com> og indeholder ikke virus!

Justitsministeriet
Civilafdelingen
Formueretskontoret

Att.: jm@jm.dk og hbe@jm.dk

13. januar 2016
MK/PW

Høringssvar om udkast til lov om fremtidsfuldmagter

Ældre Sagen finder det positivt, at fremtidsfuldmagter skal indgås, mens man er fornuftsmæssigt habil og derfor kan benytte sin selvbestemmelse til at beslutte, hvem der skal varetage ens personlige og økonomiske forhold, hvis man på grund af sygdom eller tab af mental kapacitet ikke længere er i stand hertil. Formålet med lovforslaget er at etablere et enkelt, privatretligt alternativ til værgemål, som kan "skræddersys" til fuldmagtsgivers personlige og økonomiske ønsker, hvis man på et tidspunkt ikke eller kun i begrænset omfang kan udøve sin selvbestemmelse. Det er imidlertid Ældre Sagens erfaring, at de færreste har mulighed for at overskue så brede områder ud i fremtiden, hvilket synes forudsat ved lovforslaget.

Flere repræsentanter

Lovforslaget lægger op til, at en fremtidsfuldmagt ikke begrænses til en enkelt fremtidsfuldmægtig, da forskellige personer har forskellige egenskaber og kompetencer og vil kunne aflaste hinanden. For så vidt angår det i lovforslaget anførte om retsvirkningerne af fremtidsfuldmagter på det økonomiske område (§ 9) og på det personlige område (§ 10) opfatter vi bestemmelsen i lovforslagets § 11 sådan, at flere fremtidsfuldmægtige hver for sig kan udøve deres beføjelser, medmindre andet er bestemt i fremtidsfuldmagten. Som tidligere påtalt vil indsættelse af flere fuldmægtige til at handle i forening på et givent område gøre fuldmagten virkningsløs, når disse fuldmægtige ikke kan blive enige – eller risiko for medansvar, hvis en af fuldmægtigene er mere dominerende.

Vi vil gerne understrege, at vi ikke desto mindre finder det hensigtsmæssigt, at disse fuldmægtige samarbejder, da en række typiske situationer for en syg og/eller mentalt svækket person, netop involverer både personlige og økonomiske dispositioner. For eksempel beslutning om at flytte i plejebolig (personlig fuldmagt) og salg af fast ejendom (økonomisk fuldmagt).

Da ministeriet anser det for usikkert, hvilke retsvirkninger personlige fuldmagter må antages at have, kan det være hensigtsmæssigt at lovgive herom. Ældre Sagen finder det derfor positivt, at en fremtidsfuldmagt, hvis lovforslaget vedtages, kan få retsvirkning både i personlige og økonomiske forhold. Mange af de situationer, hvor man som syg eller demensramt person får brug for repræsentation, omfatter både personlige og økonomiske forhold fx boligsift og ansøgning om hjælpeforanstaltninger, tilskud, pen-

sion mv. Udøvelse af partsrettigheder, ansøgning om aktindsigt, modtagelse af afgørelser fra offentlige myndigheder og deltagelse i partshøring. Men lovforslaget synes ikke at afhjælpe ministeriets usikkerhed om retsvirkninger (i forhold til detaljerede fuldmagter om personlige forhold).

I det omfang forholdene kan overskues på udstedelsestidspunktet er det positivt med andre muligheder for repræsentation efter lovforslaget fx tilkendegivelser om omsorg og pleje samt stedfortrædende samtykke for patienten på sundhedsområdet på linje med nærmeste pårørende eller værge. Fx i forbindelse med behandling på sygehus. Det er Ældre Sagens opfattelse, at der netop i forhold til demente personer er behov for at udvide kredsen af repræsentanter, fx når disse ikke har en værge eller nærmeste pårørende. Hvis stedfortrædende samtykke på sundhedsområdet skal kunne være omfattet af fuldmagten, bør det vel overvejes også at kunne give stedfortrædende samtykke til plejhjemsanbringelse for varigt inhabile. Da værgebeskikkelse for plejhjemsanbringelse typisk tager 5-6 måneder, vil dette være en betydelig lettelse og formentlig fordel for fuldmagtsgiver. Det vil kræve en ændring af den sociale service-lovs § 129 om etablering af værgemål ved optagelse i særlige botilbud uden samtykke.

Værgemål

Efter gældende ret er alternativet til en fremtidsfuldmagt et værgemål om økonomiske og/eller personlige forhold. Fx beslutning og ansøgning til kommunen om, at en person skal flytte i plejebolig. Retsvirkningerne af et værgemål er, at værgeren handler på den pågældendes vegne i anliggender, der er omfattet af værgemålet.

Tilsynsregler

Der gælder et meget udbygget tilsyns- og kontrolsystem i forhold til værgemål. I lovforslaget om fremtidsfuldmagter forudsættes Statsforvaltningens tilsyn med fremtidsfuldmægtigen som hovedregel at være "hvilende", indtil Statsforvaltningen af tredje-mand gøres opmærksom på, at der er behov for tilsyn med fremtidsfuldmægtigen. Statsforvaltningen har mulighed for at foretage tilsyn af egen drift, hvis det skønnes påkrævet. Det er Ældre Sagens opfattelse, at det er tvivlsomt, om det foreslåede tilsyn vil være tilstrækkeligt ved fremtidsfuldmagter, både fordi fuldmagten er udtryk for fuldmagtsgivers egne ønsker måske mange år før brug og af hensyn til etableringen af et smidigt og ikke-bureaukratisk system, som skulle være enklere end værgemålsbeskikkelse.

Det henstilles til overvejelse om eventuelt (privat) tilsyn skal kunne tilbagekalde fuldmagten direkte (§ 23), da dette jo kan være motiveret af usaglige forhold, hvis statsforvaltningen ikke får indflydelse. Ligeledes bør det måske overvejes om det private tilsyn skal tillægges klageadgang efter § 29 stk. 1. Det henstilles også til overvejelse, om Statsforvaltningen, hvis den får fornødent beredskab, kan iværksætte en undersøgelse af fremtidsfuldmagters forvaltning.

Ældre Sagens brev til Folketingets Retsudvalg

Ældre Sagen har i brev af 26. januar 2015 overfor Folketingets Retsudvalg givet udtryk for sine betænkeligheder ved, at lovforslaget om fremtidsfuldmagter gør det muligt for en uerfaren fuldmagtsgiver at udfærdige en fuldmagt til brug på et senere tidspunkt, som præcist angiver, hvad fuldmagtsgiver ønsker at give beføjelser til i alle tænkelige, fremtidige situationer. Vi har i brevet anført en række betænkeligheder vedrørende fremtidsfuldmagter. Justitsministeriet har i brev af 6. februar 2015 til Folketingets Retsudvalg punkt for punkt taget stilling til Ældre Sagens betænkeligheder. Ældre Sagens betænkeligheder drejer sig især om, hvor vidt en fuldmagtsgiver på forhånd kan overskue omfang og indhold af en fremtidsfuldmagt samt sin egen situation, når fuldmagten skal træde i kraft måske adskillige år senere.

Ældre Sagens pårørendefuldmagter

Ældre Sagen har til brug for familiemedlemmer, der vil hjælpe et ældre familiemedlem, som ikke længere kan handle på egne vegne fx på grund af demens, udviklet et program for tre typer pårørende fuldmagter, som (kun) kan bruges for ægtefæller med almindeligt formuefællesskab, som vil give hinanden, en voksen søn/datter eller en anden pårørende fuldmagt inden for tre områder. Det drejer sig om fuldmagt til at hjælpe i personlige forhold, i økonomiske forhold og i forhold vedrørende fast ejendom. Vi har valgt at udfærdige tre afgrænsede fuldmagter for at sikre, at fuldmagtsgiver kan gennemskue bedre og mere præcist, hvad der gives fuldmagt til, til hvem og for hvad idet fuldmagterne suppleres med intern instruks til fuldmægtigen, da det anses uhen-sigtsmæssigt at medtage sådanne forhold om bemyndigelsen i selve fuldmagtsteksten, der jo skal tjene som legitimation overfor tredjemand.

Vejledning og standardkoncepter

I bemærkningerne til lovforslaget punkt 2.4.12 gør justitsministeriet selv opmærksom på, at det kan være vanskeligt for den enkelte borger at overskue de muligheder og faldgruber, der ligger i den brede aftalefrihed, som lovforslaget lægger op til. Såfremt lovforslaget vedtages, vil Justitsministeriet derfor i samarbejde med de berørte organisationer og myndigheder udarbejde en vejledning om udformning af fremtidsfuldmagter. Denne vejledning skal bl.a. indeholde koncepter for fremtidsfuldmagter, der er udformet med henblik på at dække, hvad der almindeligvis vil være behov for. Det vil formentlig være overordentlig vanskeligt at udforme en tilstrækkelig vejledning, som også bliver læst og forstået af potentielle fuldmagtsgivere, når fremtidsfuldmagten til-tænkes udformet så vidtrækkende, som det synes at være tilfældet.

Såfremt ministeriet måtte ønske en uddybning af vores erfaringer med de problemer, der opstår i forbindelse med fuldmagter, står vi gerne til rådighed.

Lovevaluering

Ældre Sagen har med tilfredshed bemærket sig, at en evt. lov om fremtidsfuldmagter skal evalueres af Justitsministeriet i en rapport om erfaringerne med den nye lovgivning. Rapporten vil blive oversendt til Folketinget fem år efter lovens ikrafttræden, men det bør måske overvejes, at en fremtidsfuldmagts eventuelle uheldige konsekvenser formentlig først viser sig efter brug, som kan være mange år efter udstedelse.

Venlig hilsen

Michael Teit Nielsen
Underdirektør

Kopi til:
Demensalliancen

Helene Bendtsen

Fra: Camilla Østbirk [caos@nanoq.gl]
Sendt: 14. januar 2016 20:38
Til: Justitsministeriet; Helene Bendtsen
Cc: Sara Elben Hertig; Karen Anne Arleth; Officiel post til Departementet for Miljø og Natur
Emne: Vs: Høring over forslag til lov om fremtidsfulmagter j.nr. 2015-7720-0028 (RIGS-GL Sagsnr.: 2015 - 473) (Nanoq - ID nr.: 1963869)
Vedhæftede filer: Høringsliste vers.1 [DOK1831479].pdf; Udkast lovforslag fremtidsfulmagter (høring) (2) [DOK1831439].pdf; Høringsbrev Rigsombudsmanden i Grønland [DOK1757269].pdf; fesdaPacket.xml

Kære Helene Bendtsen,

Departement for Natur, Miljø og Justitsområdet takker for høringen vedr. lov om fremtidsfulmagter. Vi har ingen bemærkninger.

Mange hilsner

Camilla Østbirk

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga • Best regards

Camilla Østbirk
Immikkut Siunnersorti - Special Advisor - Specialkonsulent

Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik
Ministry of Nature, Environment and Justice
Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet

Toqq. Direct: +299 346019

Email: caos@nanoq.gl

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Til: Officiel post til ININ (ININ@nanoq.gl), Departementet for Natur, Miljø og Justitsvæsen (paian@nanoq.gl)
Fra: Officiel post til GOVSEC (GOVSEC@nanoq.gl)
Titel: Vs: Høring over forslag til lov om fremtidsfulmagter j.nr. 2015-7720-0028 (RIGS-GL Sagsnr.: 2015 - 473)
Sendt: 08-01-2016 09:10:09

Til: Formandens Departement (govsec@nanoq.gl)
Fra: Jan Bønæs (JBN@gl.stm.dk)
Titel: Vs: Høring over forslag til lov om fremtidsfulmagter j.nr. 2015-7720-0028 (RIGS-GL Sagsnr.: 2015 - 473)
Sendt: 07-01-2016 18:24:37

7. januar 2015

Efter anmodning fra Justitsministeriet oversendes vedlagt forslag til lov om fremtidsfulmagter til Grønlands Selvstyre i høring med anmodning om at modtage hørings svar senest den 15. januar 2016.

Der henvises til vedlagte høringsbrev, høringsliste og lovudkast.

Fra: Naja Bruzelius [nbr@kfst.dk]
Sendt: 14. januar 2016 12:45
Til: Justitsministeriet
Emne: Høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter - j.nr. 2015-7720-0028

Idet vi henviser til e-mail af 18. december 2015 skal vi herved meddele, at udkast til Forslag til lov om fremtidsfuldmagter ikke giver Forbrugerombudsmanden anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen
På Forbrugerombudsmandens vegne

Naja Bruzelius

BA. Jur.

Direkte tlf.: 4171 5255

E-mail: nbr@kfst.dk

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 4171 5151

Fra: Vivian Jespersen [vj@ran.dk]
Sendt: 13. januar 2016 11:39
Til: Justitsministeriet
Emne: SV: Høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter - j.nr. 2015-7720-0028

Kære Ann-Birgitte Poulsen

Tak for det fremsendte høringsmateriale vedrørende fremtidsfuldmagter, som ikke umiddelbart giver anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Susanne Nielsen

Sekretariatschef, cand. jur.
Realkreditankenævnet
Krabbesholmvej 5
2700 Brønshøj
Telefon 33 12 82 00
Direkte 33 18 56 40
Telefax 33 12 36 01
Email: sn@ran.dk

Fra: Justitsministeriet [<mailto:jm@jm.dk>]

Sendt: 18. december 2015 13:31

Til: abf@abf-rep.dk; admin@hjernesagen.dk; ae@ae.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; arsmad@statsforvaltningen.dk; cbs@cbs.dk; de@de.dk; dfs@dfs.dk; dt@datatilsynet.dk; fbr@fbr.dk; fdr@fdr.dk; forbrugerombudsmanden@kfst.dk; fp@forsikringogpension.dk; fsr@fsr.dk; fsr@fsr.dk; hoeringer@dommerfm.dk; info@danske-aeldreraad.dk; info@ejendomsforeningen.dk; info@elo-maegler.dk; info@ffvd.dk; info@hjerneskadeforeningen.dk; info@ifr.dk; info@parkinson.dk; Vivian Jespersen; jsf@n-cf.dk; jura@au.dk; jurfak@jur.ku.dk; kfst@kfst.dk; kl@kl.dk; law@law.aau.dk; mail@danskeadvokater.dk; mail@danskeboligadvokater.dk; mail@realkreditforeningen.dk; mikaelsjoeberg@oestrelandsret.dk; post@alzheimer.dk; regioner@regioner.dk; \$Retslaegeraadet (957ret); rkr@rkr.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; sdu@sdu.dk; sek@fanke.dk; Udbetaling Danmark

Emne: Høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter - j.nr. 2015-7720-0028

Se venligst vedhæftede filer.

Med venlig hilsen

Ann-Birgitte Brix Poulsen
Overassistent

IT og Service
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet

Odense, den 14. januar 2016

Vedr. Høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter, Deres sagsnr. 2015-7720-0028

Ministeriet har ved e-mail af 18. december 2015 anmodet om Dommerfuldmægtigforeningens eventuelle bemærkninger til forslaget.

Foreningen skal i den anledning meddele, at der ikke er bemærkninger til udkastet.

Dette høringssvar sendes alene elektronisk til: jm@jm.dk.

På foreningens vegne,

Teresa Lund Tøgern
Høringsansvarlig
Dommerfuldmægtigforeningen

Københavns Byret

Justitsministeriet
Civilafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J. nr. 9099.2016.2

Den 7. januar 2016

Ved en mail af 18. december 2015 har Justitsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til høring til høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter.

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at høringen ikke giver byretterne anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Der henvises til j.nr. 2015-7720-0028.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Helene Bendtsen

Fra: Camilla Ljørring [CamillaLjorring2@Shret.dk]
Sendt: 11. januar 2016 14:34
Til: Helene Bendtsen
Emne: VS: Høring over forslag til lov om fremtidsfulmagter j.nr. 2015-7720-0028

Fra: Camilla Ljørring
Sendt: 11. januar 2016 14:32
Til: 'jm@jm.dk'; 'hbe@jm.dk.'
Emne: SV: Høring over forslag til lov om fremtidsfulmagter j.nr. 2015-7720-0028

Til Justitsministeriet

Efter aftale med retspræsident Henrik Rothe kan jeg oplyste, at lovforslaget ikke giver Sø- og Handelsretten anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Camilla Ljørring
Juridisk chef
Direkte: + 45 99 68 47 20
CamillaLjorring2@Shret.dk

Sø- og Handelsretten

Amaliegade 35, 2. sal
1256 København K.
Tlf.: 99 68 46 20
www.shret.dk

Fra: Justitsministeriet [<mailto:jm@jm.dk>]

Sendt: 18. december 2015 13:59

Til: 'Retten i Aalborg'; 'Retten i Aarhus'; 'Retten på Bornholm'; 'Retten i Esbjerg'; 'Retten på Frederiksberg'; 'Retten i Helsingør'; 'Retten i Herning'; 'Retten i Hillerød'; 'Retten i Hjørring'; 'Retten i Holbæk'; 'Retten i Holstebro'; 'Retten i Horsens'; 'Københavns Byret'; 'Retten i Kolding'; 'Retten i Lyngby'; 'Retten i Næstved'; 'Retten i Nykøbing'; 'Retten i Odense'; 'post@shret.dk'; 'Post@VestreLandsret.dk'; 'Praesident@OestreLandsret.dk'; 'Retten i Randers'; 'Retten i Roskilde'; 'Retten i Sønderborg'; 'Retten i Svendborg'; 'Retten i Viborg'

Emne: Høring over forslag til lov om fremtidsfulmagter j.nr. 2015-7720-0028

Se venligst vedhæftede filer.

Med venlig hilsen

Ann-Birgitte Brix Poulsen
Overassistent

JUSTITSMINISTERIET

IT og Service

Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Civilafdelingen
Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr. 40A-VL-63-15
Den 12/01-2016

Justitsministeriet har ved brev af 18. december 2015 (Sagsnr.: 2015-7720-0028) anmodet om en udtalelse om et udkast til forslag til lov om fremtidsfuldmagter.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Dette svar sendes efter anmodning til jm@jm.dk og hbe@jm.dk.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Bjarne Christensen', written over a horizontal line.

Bjarne Christensen

Østre Landsret
Præsidenten

Den **22 DEC. 2015**
J.nr. 40A-ØL-67-15
Init: sdy

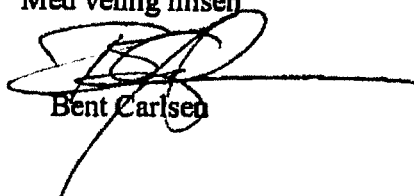
Justitsministeriet
Civilafdelingen
Slotsholmgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail til: jm@jm.dk og hbe@jm.dk

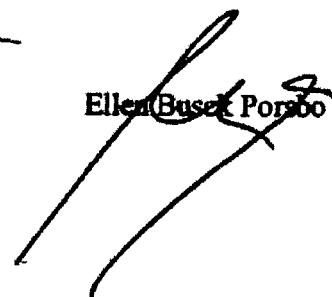
Justitsministeriet har ved brev af 18. december 2015 (Sagsnr. 2015-7720-0028) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Ellen Buset Porbo

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Tlf. +45 70 10 33 22
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR-nr. 21659509
EAN-nr. 5798000161184

J.nr.: 2015-4101-0074-4
Sagsbehandler: Johanne Kiørboe
Mail: jok@domstolsstyrelsen.dk
6. januar 2016

Høringssvar fra Domstolsstyrelsen

Ved e-mail af 18. december 2015 har Justitsministeriet bedt Domstolsstyrelsen om en udtalelse i forbindelse med høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter.

Vi har noteret os, at der i det foreliggende genfremsatte forslag er den ændring i forhold til det forslag, der blev sendt i høring sidste vinter (lovforslag nr. L 93 (2014-15, 1. samling)), at der nu er indsat et krav om notarpåtegning i forbindelse med oprettelse af fuldmagten, som skal svare til arvelovens § 63, stk. 2, om foretagelse af notarialforretninger ved oprettelse af testamenter.

Domstolsstyrelsen har ikke i øvrigt bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Charlotte Münter

Fra: \$Retslaegeraadet (957ret)
Sendt: 6. januar 2016 08:29
Til: Justitsministeriet
Emne: SV: Høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter - j.nr. 2015-7720-0028
Vedhæftede filer: fesdaPacket.xml

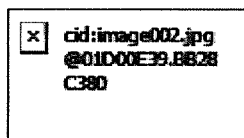
docId: http://101vs329/sjret12p/DOK54439
SJ: -1

Til Justitsministeriet

På vegne af Retslægerådets formandskab skal jeg herved meddele, at Retslægerådet ikke har nogen bemærkninger til den fremsendte høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter.

Med venlig hilsen

Henning Hansen
Sekretariatsleder

Telefon +45 3392 3334 - E-mail Henning.Hansen@retslaegeraadet.dk

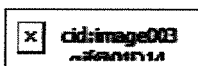
Retslægerådets sekretariat
Adelgade 13 - 1304 København K
Telefon +45 3392 3334 - E-mail Retslaegeraadet@Retslaegeraadet.dk

Fra: Justitsministeriet
Sendt: 18. december 2015 13:31
Til: abf@abf-rep.dk; admin@hjernesagen.dk; ae@ae.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; arsmad@statsforvaltningen.dk; cbs@cbs.dk; de@de.dk; dfs@dfs.dk; dt@datatilsynet.dk; fbr@fbr.dk; fdr@fdr.dk; forbrugerombudsmanden@kfst.dk; fp@forsikringogpension.dk; fsr@fsr.dk; fsr@fsr.dk; hoeringer@dommerfm.dk; info@danske-aeldreraad.dk; info@ejendomsforeningen.dk; info@elo-maegler.dk; info@ffvd.dk; info@hjerneskadeforeningen.dk; info@ifr.dk; info@parkinson.dk; info@ran.dk; jsf@n-cf.dk; jura@au.dk; jurfak@jur.ku.dk; kfst@kfst.dk; kl@kl.dk; law@law.aau.dk; mail@danskeadvokater.dk; mail@danskeboligadvokater.dk; mail@realkreditforeningen.dk; mikaelsjoeberg@oestrelandsret.dk; post@alzheimer.dk; regioner@regioner.dk; \$Retslaegeraadet (957ret); rkr@rkr.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; sdu@sdu.dk; sek@fanke.dk; Udbetaling Danmark
Emne: Høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter - j.nr. 2015-7720-0028

Se venligst vedhæftede filer.

Med venlig hilsen

Ann-Birgitte Brix Poulsen
Overassistent

Helene Bendtsen

Fra: Kirsten Fly Malling [kfm@sdu.dk]
Sendt: 5. januar 2016 12:09
Til: Justitsministeriet; Helene Bendtsen
Cc: Henrik Dam; Bjarne Graabech Sørensen; Karen Heebøll; Jørgen Schou; Annette Schmidt; Lone Wichmann
Emne: Høring over forslag til lov om fremtidsfuldmagter

Justitsministeriet

Justitsministeriets sagsnr. 2015-7720-0028
SDU's j.nr. 15796553

SDU har ingen bemærkninger til ovenstående høring.

På rektors vegne

Jørgen Schou
Sekretariatschef, Rektorsekretariatet

Tlf. 6550 1040
Mobil 6011 1040
Fax 6550 1090
E-mail js@sdu.dk
Web <http://www.sdu.dk/ansat/js>
Adr. Campusvej 55, 5230 Odense M

SYDDANSKUNIVERSITET.DK

Campusvej 55 · 5230 Odense M · Tlf. 6550 1000 · www.sdu.dk